

Beskrivning av SNAC - Studien

Mårten Lagergren
Ansvarig utgivare

[2008-10-21]

Beskrivning av SNAC- Studien

Behov av ökad kunskap

Äldre utgör en allt större andel av befolkningen. Stora krav kommer därför att ställas på sjukvård och kommuner för att fortsatt kunna ge hög kvalitet i vård och omsorg med knappa ekonomiska resurser. Det blir därmed allt viktigare att dessa resurser används så väl som möjligt, d v s att rätt person får rätt vård på rätt sätt. En bättre fungerande äldreomsorg är i sin tur beroende av ökade kunskaper om åldrandet och dess villkor samt möjligheterna att påverka åldrande och ohälsa genom olika insatser på det personliga eller gemensamma planet.

Brister i dagens forskning och statistik rörande åldrandet, vården och omsorgen

För att följa och analysera hur behoven av vård och omsorg uppkommer i samband med åldrandet behövs longitudinella studier som följer individen över tiden. Man behöver också kunna följa på individnivå hur behoven tillgodoses, hur äldreomsorgen samspelar med hälso- och sjukvården för de äldre, hur resurserna används och vilket resultat insatserna ger.

Information om åldrandet och om hur äldrevården och omsorgen fungerar får vi idag dels genom den offentliga statistiken dels genom olika slag av riktade studier, som genomförs av olika forskningscentra och av Socialstyrelsen. Den offentliga statistiken saknar individanknytning och kan därmed inte besvara hur insatserna fördelas med hänsyn till behov. Det mesta av den forskning som bedrivs avser tvärsnittstudier av de äldre eller är begränsat till delar av äldrevårdssystemet med organisationen som utgångspunkt. Möjligheterna är mycket begränsade när det gäller att med hjälp av denna information närmare analysera hur behoven uppkommer och hur väl de täcks av vården och omsorgen om de äldre som helhet med utgångspunkt från individen.

Det behövs en därför en systematisk, longitudinell individbaserad insamling av uppgifter som följer åldrandet över tiden och fångar upp de äldres väg genom äldreomsorgs-systemet som helhet, d v s kommunens insatser i vanligt och särskilt boende, landstingets akutsjukvård, geriatrik och hemsjukvård, privata och frivilliga organisationers verksamhet samt anhörigas insatser.

SNAC – the Swedish National Study on Aging and Care

Den nationella äldrestudien *SNAC – The Swedish National Study on Aging and Care* – startade 2001 på initiativ av regeringen för att ge svar på hur framtida behov av vård och behov kommer att se ut och hur de bäst skall tillgodoses.

SNAC-studien kombinerar ett befolkningsperspektiv inriktat på att beskriva åldrandet och de äldres livssituation med ett vårdsystemperspektiv som beskriver och analyserar vård- och omsorgssystemets funktion i förhållande till de äldres behov.

Deltagande områden

Fyra områden i Sverige deltar i SNAC-studien. Denna genomförs med ett gemensamt utarbetat undersökningsformulär i fyra områden i Sverige som representerar såväl stads- som landsbygd i olika delar av landet:

- Karlskrona kommun i Blekinge
- Nordanstigs kommun i Gävleborgs län
- Region Skåne med kommunerna Malmö, Eslövs, Hässleholms, Osby, Ystad
- Kungsholmens stadsdel i Stockholms kommun

Två delar: Befolkning och vårdssystem

Befolkningsdelen

I befolkningsdelen av SNAC-studien följs ett stort urval av de äldre i befolkningen 60 år och äldre över tiden. Denna del av studien avser bland annat att ge information om vilken betydelse tidigare och nuvarande levnadsvillkor, livsstil och personlighet har för hälsa och välbefinnande på äldre dar. Genom undersökningar, intervjuer och enkäter som upprepas med några års mellanrum kartläggs förändringar över tiden av såväl personliga karaktäristika - ohälsa, funktionsförmåga, psykiskt tillstånd, upplevd livskvalitet etc - som sociala förhållanden och kontakter med vård- och omsorgssystemet.

Vårdsystemdel

I SNAC-studiens vårdsystemdel är det i stället fråga om en löpande insamling av uppgifter på individnivå avseende offentlig vård och omsorg som kommer de äldre till del. Registreringen avser alla förändringar i insatsen av långvarig vård och omsorg för personer 65 år och äldre som bor i ett av de ingående områdena.

Insamlade data kan användas både i forskning och för planering och analys

Uppgifter som samlas in i studien kan dels användas av forskare som datamaterial för forskning kring de äldre och deras behov av vård och omsorg och dels av de deltagande kommunerna och landstingen för uppföljning och utvärdering samt analyser och planering av systemet för de äldres vård och omsorg. Vårdsystemdelen av SNAC-studien syftar ytterst till att ta fram en metod för individbaserad uppföljning som skall kunna användas av alla kommuner i landet.

© **SNAC – The Swedish National Study on Aging and Care**

Allt material på dessa sidor är upphovsrättsligt skyddade och får inte användas i kommersiellt syfte. Använd gärna texten för eget bruk men ange var materialet har hämtats.

Ange referensen på följande sätt:

Andersson, A. (2003). Titel : undertitel. [Elektronisk]. SNAC - The Swedish National Study on Aging and Care . Tillgänglig: www.snac.org